

den Ret, han mener at have i Genhold til Loven af 1814, til at gaa videre paa andre Punkter med Hensyn til Lærernes Lønningsstilstand. Jeg mener, at allerede dette, selv om alt det Øvrige jeg har ansøgt, ikke vilde kunne fastholdes, — hvorvel jeg mener, at det er velbegrundet, — maatte være tilstrækkeligt til, at jeg ikke kunde give dette Lovforslag min Stemme uanset dets egen Beskaffenhed. Jeg skal derfor ikke komme ind paa at omtale Lovforslagets Enkeltheder, det er slet ikke dette, der for mig er det Væsentlige og Vigtige; men det, der for mig er det Væsentlige, er, at, naar en Minister skulde mene at kunne i Genhold til sin formentlige Bemyndigelse i disse Forhold gennemføre, uden at spørge Folkerepresentationen derom, en hel Del af det, der ellers af Andre har været anset for at ligge under Lovgivningsmagten, saa bør man ikke støtte en saadan Minister yderligere ved under disse Forhold fremdeles at give ham Mere, som han nu ikke mener kan komme ind under den Myndighed, han tror sig i Besiddelse af. Jeg finder derfor, at det almindelige Standpunkt, hvorpaa man maa stille sig overfor dette Spørgsmaal, er, at en almindelig Lønningslov maa gives, som baade tager Hensyn til, hvad Liden fordrer med Hensyn til Undervisning, og hvad Liden fordrer med Hensyn til Lærerlønningen. Og dette maa gives samtidigt i en Lov, saaledes at vi i det Hele taget kunne komme til paa een Gang at ordne hele dette ganske overordentlig vigtige Forhold. — Dette er i Korthed, hvad jeg anser for nødvendigt paa dette Trin af Sagen at anføre. Paa den anden Side er det nødvendigt for mig at udtale, at Ingen mere end jeg kan erkjende, at vore Almueskolelærere trænge saa haardt som Noget og maaske haardere end de fleste Andre til en Lønningsforbedring, og det gaar ikke an at lade dette Forhold aldeles uændret paa Grund af saa forskjellige og modsatte Ansuelser om dette Forhold som dem, der findes mellem den nuværende Minister og Folkethinget. Man maa paa en eller anden Maade finde ud af at afhjælpe den store Trang, det retfærdige Krav, som Lærerne have paa en Lønningsforbedring, svarende til Lidsforholdene, naar man, hvad jeg vil tilraade det ærede Thing, vil modsætte sig dette Lovforslags videre Fremme. Jeg mener imidlertid ogsaa, at dette meget vel lader sig gjøre. Den ærede Minister har allerede tidligere erkjendt, at saadanne Lønningsforbedringer for et enkelt Aar, altsaa ikke faste Lønninger, kunne gives paa Finansloven. Han kan altsaa ikke her være afgjort imod, at Lønningsforbedringer gives paa Finansloven, naar man ikke kan komme til give nogen fast og varig Lov. For at undgaa Misforstaaelse skal jeg, skjøndt det vel ikke var nødvendigt, bemærke, at jeg ved fast og uforændret Lov forstaa en Lov, der ikke kan forandres uden ved en ny Lov, i Modsatning til Love, der indeholde en Lidsbe-

stemmelse i sig selv, efter hvilken de falde bort, naar de ikke fornyes; det er to modsatte Begreber. Jeg vil derfor, saafremt det ærede Thing gaar ind paa den Ansuelse, jeg her har udtalt, tilraade og paa det Indstændigste anbefale det ærede Finansudvalg at optage de nødvendige Forslag i den Retning, som jeg her har antydnet paa Finansloven. Den nærmere Beskaffenhed af disse Forslag skal jeg ikke tillade mig her at udtale mig om, idet jeg ganske roligt lægger de fornødne Skridt i saa Henseende i Finansudvalgets Haand. Det er altsaa kortelig dette, jeg vil tillade mig at tilraade det ærede Thing, at negte dette Forslag Overgang til 2den Behandling under Forrentning af, at det høie Finansudvalg tilstrækkeligt vil varetage det Krav, som vi maa indrømme, at Almueskolelærerne her i Landet have, og paa Finansloven i saa Henseende stille Forslag, som kunne være antagelige.

Bagger: Det undrede mig noget at høre den ærede foregaaende Taler slutte med, hvad han igrønt ogsaa begyndte med, at anbefale det høie Thing at negte denne Sag videre Fremme. Det undrede mig saa meget mere, som det ærede Medlem i hele sit Foredrag udtrykkelig gik ud fra, at der virkelig hos Almueskolelærerne var en Trang, og det en meget betydelig Trang tilfede til en Lønningsforbedring. Ganske vist hørte vi det ærede Medlem stærkt pointere, at Finansudvalget havde det i sin Magt at stille Forslag angaaende en Forbedring af Lærernes Raar, og ad den Vej mente det ærede Medlem, at der kunde opnaas det Samme, som her er søgt opnaaet af den høitærede Minister gennem et særligt Lovforslag. Jeg skal imidlertid, før jeg gaar videre, tillade mig at henlede det høie Things Opmærksomhed paa, hvorledes en saadan Anvisning, en saadan Bevel, trukken paa Finansudvalget, maaske ikke er sikker paa at blive honoreret paa en saadan Maade, at Lærerne til Syvende og sidst faar Noget. Jeg ser ikke rettere, end at vi i saa Henseende have en Erfaring, der stærkt taler imod at gaa den Vej, som det ærede Medlem anbefaler, nemlig Erfaringen fra forrige Samling. Jeg behøver ikke at tilbagefalde i det høie Things Erindring, hvorledes det hverken ved det Forslag, som den Gang fremkom fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winter), ei heller ved de Forslag, der fremkom fra Udvalgets Mindretal og Flertal, ei heller ved det Forslag, der fremkom fra Landsthinget lyffedes at faae Finansloven vedtagen i en saadan Stikelse, at Lærerne fik Noget, og derfor forekommer det mig at være en alvorlig Sag nu at negte dette Lovforslag Fremme, idet man indskrænker sig til at give Anvisning paa Finansudvalget. I det Hele forekommer det mig, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) gik ud fra en noget underlig Opfattelse af det,